

1995

XXXIV. ŠP (26.–28. 5.)

Po delší době opět s podtitulem „národní setkání mladého divadla“. Soubory se poprvé nevybíraly podle nominací z regionálních přehlídek. Tuto odpovědnost na sebe vzala skupina pracovníků IPOS-ARTAMA (Jakub Hulák, Luděk Richter, Lenka Lázňovská, Vítězslava Šrámková a Karel Tomas), která vybírala podle zvláštních propozic: celkem jedenáct představení z dvaceti tří návrhů, aby byly zastoupeny jednotlivé české regiony – do programu se proto nedostalo např. Dekadentní divadlo Beruška z Hranic (*Musicbox*) či hradečtí Nejhodnější medvídci (*Elena Štěpánová*) i další, osm souborů bylo středoškolských.

Pořadatelé se dokonce vyhnuli předchozímu pojmu „divadlo netradiční“ běžně s Pískem spojovanému. Podle recenzentky Lenky Lázňovské byla „netradičnost“ považována za obecný a charakteristický znak mladého divadla... Zúčastnilo se více než 150 divadelníků, kteří zaplnili hrací prostory a diskusní platformy, hrálo se v DFŠ, a to jak v hlavním sále, tak s diváky na jevišti či v divadelní kavárně. Nejsilnějším proudem byly podle Lázňovské inscenace vycházející z poetiky nonsensu. A vrcholným představením **Utopie** brněnského studentského Alibüstyckého divadla (text Petr Novák) jako „nonteatrální didaktické drama v oslabení“, v němž podivné alegorické postavy vstupují „do vzájemných vztahů, jimiž se snaží evokovat absurditu bytí a jeho hloupých otázek“. S hravou a nápady hýřící inscenací **Sežrané spisy** podle Ivana Wernische přijeli Tatrmani z Bechyně u Sodoměřic. Divadlo Štěk a spol. z Hranic s inscenací **Co je?** zůstalo jen „u obecných banalit, které měly asociovat obraz dětství“. A královéhradecké Jesličky ZUŠ Na Střezině uvedly **Sen Kristýny Bojarové** na motivy Jana Weisse a v režii Jany Portykové jako „jemnou a hravou hereckou stylizaci“. DS Gymnázia F. Křížíka z Plzně hrál parodickou a recesistickou adaptaci opery Bedřicha Smetany **Hubička** (úpr. Renata Vordová), která vyvolala velmi živý ohlas.

Zcela jiného druhu bylo představení pardubické Jumping Hamady **Improvizace** inspirované poetikou ruského divadla Děrevo, resp. japonským mimem Tanakou. Oproti originálnímu vystoupení Pardubických v roce 1994 bylo přijato spíš jen jako vnějšková exhibice. Další větví programu bylo zpracování klasických divadelních a literárních textů: Divadelní společnost Filtré z Prahy uvedla „rodinný thriller“ svého člena Václava Kutila **Kouzelný splav (a plav!)** jako „lehce groteskní a ironizující inscenaci ze života lepší společnosti“ a s nostalgií filmů pro pamětníky. Se spontánním a stylizovaným herectvím patřila inscenace také k vrcholům přehlídky.

Činoherní klasiku prezentoval soubor Proměny Liberec s inscenací podle antických bájí **Leandros a Héro** (Lukáš a Azalka Horáčkovi), ovlivněnou bohužel citelným handicapem šesti záskoků... Další činoherní inscenace, Nezvalova **Manon Lescaut aneb výpisky z Nezvala** v provedení divadelního „shluku“ Dovejvrtky Praha-Holešovice v úpravě Martiny Šrámkové, byla poněkud nesourodá a neprosperla jí ani snaha o zcivilnění textu. Podle Lenky Lázňovské to byly nejproblémovější opusy tohoto ročníku. Program nabídl i dvě loutkářská představení: Loutkářské oddělení ze ZUŠ Olomouc s inscenací Ivany Němečkové podle J. Thurbera **Třináctery hodiny** a soubor Kapka neboli Gotta z 3. ZUŠ Plzeň s inscenací Dany Jandové podle Dykova **Krysaře**, odkazující podle recenzentky k poetice pražského souboru Paraple (doporučení na JH a také účast na Loutkářské Chrudimi).

Důležitý byl návrat k veřejným diskusím, které vedli lektori Michal Dočekal, v té době umělecký šéf pražského Divadla Komédie, spolu s Jaroslavem (Achabem) Heidlerem, šéfem Činoherního studia Ústí nad Labem, který zastoupil režiséra Františka Laurina (na poslední chvíli se omluvil) a s plzeňským, resp. tehdy ašským divadelníkem pracujícím s

mládeží Romanem Černíkem. A samozřejmě s pracovníky ARTAMY Vítězslavou Šrámkovou, Lenkou Lázňovskou a Karlem Tomasem. O představeních se diskutovalo v hojně navštívených klubech. Původně měly být tři, ale nakonec se slily do jednoho, a diskuse se vedly často dlouho noci... Od dalších původně zamýšlených specializovaných seminářů bylo upuštěno, protože po šesti letech byla opět obnovena šumperská Národní divadelní dílna ŠP.

K tradičním pořadatelům, Divadlu Fráni Šrámka, okresnímu úřadu a IPOS-ARTAMA, se přidalo i sdružení Tatrmani ze Sudoměřic u Bechyně, které dokonce získalo grant ministerstva kultury ve výši 90 tisíc Kč (náklady na přehlídku činily 115 tisíc Kč). Dokumentace tohoto ročníku je velmi skromná, kromě úvodního čísla se nezachoval ani zpravodaj, pokud byl vůbec vydáván...

34. ročníku ŠP kraloval nonsens. Většina z jedenácti uvedených inscenací bourala či hledala divadelní a lidské hodnoty, hrála si s divadelním jazykem a odmítala klisé tematická i divadelní. Přítomnost mladých lidí (spíše do dvaceti let, málo nad tento věk) na jevišti i v hledišti potvrdila, že pořadatelé Šrámkova Písku rozhodli správně, když letošní ročník pojmenovali „národní setkání mladého divadla“. [...] Šrámkův Písek je velmi potřebnou přehlídkou, neboť mapuje mladé divadlo. Tomu sice mnohdy chybí zkušenost, avšak přináší nové postupy, témata a oživuje stojaté vody. Pro české amatérské divadlo je určitě elixírem. Přehlídek alternativního divadla u nás přibývá. Avšak pouze Písek je příležitostí k hlubšímu uvažování o divadle. A divadlo je přece kromě talentu, tvořivosti a invence také práce. (Lázňovská, Lenka. Slinové naši vytekli aneb Šrámkův Písek 1995. AS 1995, roč. 32, č. 3, s. 8–9)

Jedenáct souborů z celé republiky, z toho osm středoškolských, prošlo sítím regionálních přehlídek a přesvědčilo, že tříletý ústup mladého amatérského divadla ze scény se proměnil v nové vykročení. [...] Jednotlivá představení jednak byla divácky přitažlivá a měla velmi slušnou uměleckou úroveň, jednak se značná část členů souborů živě zajímala o odbornou reflexi inscenací. [...] Prakticky všechny [inscenace] byly dokladem, že amatérské divadlo opět začíná v české kultuře sehrávat podstatnou roli. (Šrámková, Vítězslava (-šrá-). Nové vykročení mladého divadla. Deník Práce, 5. 6. 1995)